

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 forint — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 bnvá az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1-16 szám
 I. EMELET
 bnvá a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek 1/3

László főherceg meghalt!

Szomorú és leverő hírt hozott a táviró: a legmagyarabb főherceg kisebbik fia, fenséges szülőinek szemefénye, a kedves, mosolygó arcú ifju, nagy remények letéteményese, a kinek magyar volt a szive, magyar a gondolata, a ki legelőször is édes hazánk nyelvén imádta az Istent, a kitől majdan sokat várt nemzetünk — meghalt.

Nemesak az uralkodó családot, nemesak az országot sujtotta e gyászos eset, de mi magyarok egy reményünkkel lettünk e fájdalmas veszteséggel szegényebbek, hisz ennek a családnak a tagjai vannak legjobban összeforrvá nemzetünkkel.

Tiszta, nemes lelke az Égbe szállott; hullajtsunk egy őszinte könyvet érte, ez legyen a részvét legelső megnyilatkozása ebben a legelső gyászos pillanatban.

A fenséges szülők ugy is tudatával birnak annak, hogy az egész magyar nemzet velük együttérez.

Áldás nevére, béke hamvaira!

A katasztrófáról a következő távirati értesítést vettük:

Tegnap este — mint budapesti tudósítónk sürgönyzi — a fiatal főherceg sebláza súlyosbodott. Édes anyja, kimerülten a sok virrasztástól, éjféli után már távozott fia beteg-ágyától; azonban ma reggel ötökör már ott volt.

A beteg fájdalmasan tekintett anyjára. Irtóztató fájdalmakat szenvedett. Cognacot adtak neki.

Az orvosok hosszas tanácskozás után konstatálták, hogy László főherceg menthetetlen.

Reggel hét órakor Fehérváry Géza b., Perczel Dezső miniszterek és Gromon Dezső honvédelmi miniszteriumi államtitkár megjelentek a beteg ágyánál.

Kilenc órakor feladták az utolsó szentségeket; utána nyomban elvesztette a fiatal főherceg eszméletét és **háromnegyed tizenegykor édes anyja karjaiban meghalt.**

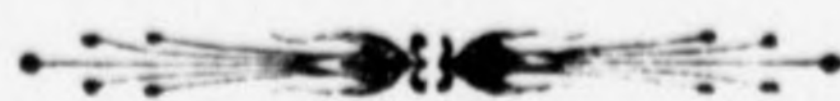
A golyó ugyanis a lő-sebbe nagyobb mennyiségű posztódarabot vitt be magával és az üszkösödés folytán **vérmérgezés** állott be, a mely feltétlen halálhozó volt.

A gyászhir fővárosszerte nagy levertséget és szenzációt keltett. Az egész Budapest, nemcsak a középületek, de magán-házak is telvék gyászlobogókkal. Impozánsan bizonyítva a főváros lakossága, mennyire kedveltje volt a tragikus végű, jobb sorsra érdemes főherceg.

Az elhunyt főherceg sérüléseiről eddig nem jutottak teljesen informáló részletek a nyilvánosságra. A mint az eddig közlötkekből ki lehet venni, a golyó a comb felső harmadának a szélén, tehát — ugy látszik — közvetlen az ágyék alatt hatolt be és hátul jött ki.

A golyó széles lapjával hatolt be, nyilván ez okozhatta a csont szétzuzódását, ily módon támadt a lőcsatorna. Kétségtelen már most, hogy a golyó sok posztó-részletet vitt be magával a nadrágból, a zsebben levő zsebkendőből és az ingből. Ezek semmi módon nem voltak eltávolíthatók, ezek okozták tehát a seblázt, a mi után az elgyenesedés következett be. A geny kifolyása sem történt normálisan; mert belejutva a vérkeringésbe, genymérgezést okozott. Fokozta a fellépett tüneteket a sok mozgás és irritálás, melynek a beteg ki volt téve a többszöri átszállítás alkalmával.

A temetés felől eddig még semmiféle intézkedés nem történt, mert a bekövetkezett katasztrófa annyira megrendítette az egész környezetet, hogy szinte tanáestalanul állják körül a drága halott tetemeit.

Jegyzőink az államosítás ellen.

Pécs, 1895. szeptember 6

Baranyamegye községi és körjegyzői tegnap tartott egyesületi közgyűlésükön határozatilag kimondták, hogy a községi és körjegyzők államosítását, úgy a mint azt a Hieronymi-féle községi javaslat tervezte, szerzett jogaira nézve sértőnek találják s ezért az államosítással szemben minden kitelhető uton-módon állást foglalnak.

Végre tehát találkozik egy az autonom közigazgatás terén működő tekintélyes testület, még pedig az, melynek vállalaira jelen zilált viszonyaink sulya leginkább nehezedik, a mely ki meri mondani, hogy szerzett jogai elkobzásával, a kormány kényére való kiszolgáltatás árán nem kér abból a tekintélyből, a melylyel az állami kinevezés imponál a gyengébbeknek, sem abból a kilátásba helyezett jobb javadalmazásból, a melyet utolsó sorban mégis csak a községeknek kell kiizzadniok, a mely tehát államosítás nélkül is épp oly jól elérhető lenne.

Ritkaságszámba megy nálunk az ilyen önértzet, mikor pár év előtt az összes törvényhatóságokon végig vonult az államosítási láz s a vármegyék választott tiszkarai voltak a hangadók abban a mozgalomban, a mely a szabad törvényhatóságokból hitvány gladiátorokat csinált, a kik maguk járultak üdvözléssel az államosító kormány elé: „Ave Caesar, morituri te salutant!”

A mi községi jegyzőink elhatározták, hogy nem követik ezt a példát s erre nagyon helyes okaik is vannak.

Igaz ugyan, hogy a községi és körjegyzők helyzete ma sem valami rózsás; rendelkezik velük a főispántól kezdve a szolgabíróig minden közigazgatási tisztviselő, a pénzügyi hatóságok, tanfelügyelő, hadkiegészítő parancsnok stb. stb., a község dolgaiban pedig alig bírnak önálló intézkedési hatáskörrel; de hát az államosítás után csak nem várhatják, hogy az állami igazgatás bármely ágában működő hatóság kevesebb rendelkezési joggal fog birni fölöttük, a községi ügyekben való önállóbb intézkedési hatáskör pedig csak látszólag lesz az övék, mert ők, mint alárendelt állami tisztviselők, ezekben is csak végrehajtói, vak eszközei lesznek főlebbvalóik akaratának.

Éppen fordítottja lesz a mostani állapotoknak. Most az intézkedés joga névleg a községi előljáróság és képviselőtestület kezébe van letéve, tényleg pedig az intelligenciájával imponáló jegyző gyakorolja, mert az okos és helyét derekasan megálló községi jegyzőnek mindenütt van annyi befolyása az intézkedni hivatott előljáróságra és képviselő testületre, hogy akaratát náluk érvényesítheti.

Az államosítás után pedig névleg a jegyző lesz az intézkedő, de tényleg az a felsőbb állami hatóság fog dirigálni, még a községnek legsaját-

tabb ügyeiben is, melynek az államilag kinevezett jegyző alárendelt közege. Felülről fogja kapni az utasításokat intézkedési joga „önálló” gyakorlásához, s ezek ellen az utasítások ellen nem fog használni a „kapacitáció”, ha azokat nem is találja helyeseknek s a község érdekeivel megegyeztetetőknek.

E között a két állapot közt, úgy hisszük, az értelmes jegyzői karnak nem nehéz a választás, s Baranyamegye jegyzői kara helyesen is választott.

Csak aztán kitartással állják is meg a helyet az egyszer kimondott irányzat mellett, mert ebben a tekintetben már igen szomorú tapasztalataink vannak.

A jegyzői kar a mai viszonyok közt hatalmat képviselhetne, ha a közügyek intézésére gyakorolható befolyását mindenkor függetlenül s legjobb meggyőződése szerint vetné a latba s nem hajlanék ingadozó nádszálként a megyei u. n. hatalmasok minden intésére.

A jegyzők csaknem kivétel nélkül tagjai a törvényhatósági bizottságnak s a többi bizottsági tagok választására is döntő befolyásuk van, arra lennének tehát hivatva, hogy ők dirigáljanak s nem hogy őket dirigálják.

A hivatali kötelességeiket lelkiismeretesen betöltő községi és körjegyzőknek, a minőknek a baranyamegyei jegyzőket — egy-két sajnos kivételtől eltekintve — ismerjük, nincs okuk arra, hogy megtorlástól féljenek, ha a „hivatalos vármegye” akaratával szemben mint független megyebizottsági tagok a megyegyűlésen a saját meggyőződésüknek adnak is kifejezést.

Ilyesmire azonban nálunk nincs eset, s származzék ez a jelenség akár abból, hogy jegyzőink hatalmi sulyuk tudatára még nem ébredtek, akár a megmagyarázhatlan kicsinyhitéségből, annyi bizonyos, hogy ez nem jól van így, mert így bizony a jegyzői kart terheli a felelősség oroszlánrésze azért, hogy klikkuralom tartja vasmarkában a vármegye kormányzatát.

A megyebizottsági tagság, főleg pedig a választott tagoké, mint minden közjogi jogosítvány, nemcsak jogot ad, hanem kötelességgel is jár, még pedig azzal a kötelességgel, hogy a közügyek intézésére nyert befolyást minden melléktekintettől mentesen, illetéktelen befolyásolástól függetlenül, egyedül a saját meggyőződésüket követve a közjó előmozdítására gyakorolják. Az a bizottsági tag tehát, a ki saját meggyőződését követni nem meri, mert az talán a zöld asztal körül ülőknek nem tetszenék, aki mindig csak azt lesi, mit akar a főispán, alispán, főbíró s a szerint beszél és szavaz, bár maga másként tartaná helyesnek: az nem méltó arra, hogy része legyen az önkormányzatban, mert akaratának feltétlen alárendelése által segíti megölni az autonómiát s meggyökeresedni az oligarchiát.

Igy vagyunk aztán az országgyűlési képviselők

választásánál is, hol a jegyzők bizony sokszor nagyon is szárnalmas szerepet játszottak, mint a hivatalos jelölteknek hivatalból működő kortesei.

Reméljük azonban, hogy ez a jövőre nem így lesz s a jegyzők is önértetre ébredve, a saját meggyőződésüket fogják követni, a mikor nem támogatnak oly jelöltet, a ki a mindent államosítani kívánó párthoz tartozik.

Az államosítás ellen kimondott állásfoglalásnak legalább ez a logikai következménye s egyedül hatályos kiviteli módja.

Harminchárom ember a romok alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1895. szept. 6.

A városzerte felindulást keltett tegnap déli katasztrófa még ma is, sőt hetek múlva is foglalkoztatja a publikumot. Borzalomtól eltelve gondol mindenki az ártatlanokra, kiket a véletlen oly sulyos csapással ért, kik tegnap reggel mit sem sejtve, jó kedvvel siettek a munkára, s délben féiholtan szállították részint kórházba, részint saját lakásukra hozzátartozóik kinos sirása között.

Megrendítő esemény, az bizonyos, melyhez hasonlótán minden fél században fordul csak elő, de akkor is csak könnyelműség folytán: mások hibája okozza százaknak szerencsétlenségét!

Tegnap este felé, mikor már úgy a mennyire nyugodtabbak lettek a felzavart kedélyek, midőn már megszűnt az utcán járók siránkozása, kik közül egyik férjét, másik leányát, vagy fiát siratta, az irgalmasok kórházába ideiglenesen elhelyezett betegeket is a városi közkórházba szállították, úgy hogy most a kórházban fekvő sérültek száma tizenhat.

A másik tizenhat sértült saját lakásán fekszik, kik természetesen csak könnyebb sebeket kaptak.

A kórházban.

Tizenhat többé kevésbé sulyosan sértült szállítottak tegnap a közkórházba, a kik közül ma reggel kettőt, névszerint Szebeli István 46 éves és Szebeli János 17 éves napszámot, mint kevésbé sértültet, a kik magukat otthon akarják ápoltatni, kibocsátottak. Az öreg Szebeli a jobb lapockán, a fiatalabbik a bal felkarján szenvedett erősebb bőrhorzsolást, a mi 8—10 napi pihenés mellett be fog gyógyulni.

Tudósítónk ma reggel aztán meglátogatta a kórházban maradt többi 14-et, a kik valamennyien Pick Ignác dr. osztályán fekszenek egy sorjában szép tiszta fehér ágyon, gondos ápolás alatt. Tudósítónk sorra járta a beteggyakokat és a fejlapokat elolvasva, a betegek némelyikével szóba állva a következőkben számol be utjáról.

Gabelics József 57 éves öreg ember, a ki sokkalta idősebbnek néz ki, látszik rajta a rossz élés. Ez a szerencsétlen ember nyílt alszártörést szenvedett. Dacára a kötéseknél és csillapító szereknek, folytonosan jajgat. Valószínűleg lábát amputálni kell.

Juszt József, 20 éves, erőteljes, tagbaszakadt ember, koponyatörést és sulyos agyrázkodást szenvedett. Enni még nem tudott, pedig többször megkínálták.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az én szomszédnóm.

Meglehetősen falusi szokásaim vannak, ezekhez tartozik a koránkelés is.

Különösen a forró évszakban még az Angelus jelzése előtt elhagyom mindig ágyamat, mert a hajnali órákban mindig a legtöbb hangulatot találok a munkához.

Az utcák ilyenkor csöndesek, majdnem néptelenek; csak egy-egy munkás siet műhelyébe, a pékek és mészárosok csöngetnek be a kapukon, de a város, az igazi nagy város még ilyenkor alszik és a puha csönd jól esik a zsebajtól kimerült idegeknek.

Ilyenkor rendszeren kikönyökölök ablakomba és kontemplálva szemlélgetem, hogy ébred föl az óriás metropolisz.

Pár hét előtt mindezonáltal észrevettem, hogy nem egyedül én vagyok ebben az utcában, a ki kedvelője a hajnali csöndnek.

Épen lakásommal szemben van egy egyszerű hotel, a melynek lakói többnyire sokáig alusznak, de az említett napon úgy tapasztaltam, hogy az egyik ablaknak föl van huzva a redőnye.

Nem vagyok valami nagyon kíváncsi, de most az egyszer mégis érdekelt, hogy vis-á-vis mat mi birta ilyen korai fölkelésre, a függönyöm mögül elkezdtem kémlelni.

Vis-á-vis-m nő volt és a mint a távolságból ki tudtam venni, mindössze husz huszonkét éves.

Épen fésülködött, tagjait puha, fehér peignoir és fekete szoknya fődte.

Midőn a fésülködéssel megvolt, elkezdte ruháját tisztítani.

Nagyon egyszerű, már meglehetősen kopott fekete toilette volt az, látszott azonban hogy még most is nagyon kiméli, mert csak óvatosan értette hozzá a kezét, aztán nedves törülközővel távolított el szövetjéről minden porszemet.

Az ablaknál ült, lábát egy zsámolyra téve — és a ruhát ölébe tartotta.

Egészen jól szemügyre vehettem ebben a helyzetben.

Elegáns, nyulánk alakja volt s a nélkül, hogy tulajdonképpen szép lett volna, igen kedvező benyomást gyakorolt.

Teintje halvány volt, szemei nagyok és fényesek; és arcát világos barna, dus haj, mint egy jól illő keret fogta körül.

Tekintete elszántságot és energiát árult el, ez a tekintet elárulta, hogy a fiatal nő szokva van a maga útján járni és egyedül önmagára van utalva.

E mellett az is kitént, hogy tisztességes, mert észrevettem, hogy mikor meglátta, hogy egy férfi figyel rá, összerendezte és félrevonult az ablaktól.

De egyszersmind el is készült toilettejének a tisztogatásával és néhány perc múlva teljesen felöltözve jelent meg ismét az ablaknál.

Miután egy kissé ott maradt, csöndesen az asz-

talhoz lépett, egy rajzmappát, egy vonalzót és egy körzőt vett föl onnan, aztán egyszerű, fekete szalma kalapot téve a fejére, hét órakor elhagyta a szállót, a rakpart felé irányozva lépteit.

Most már értettem a dolgot.

A illető hölgy vidékről jött Párisba, hogy a vizsgáló bizottság előtt letegye a vizsgát és tanítónői állásért folyamodjék.

Egyszerre visszaemlékeztem a Tuillieria utcában levő nagy palotára, a mely előtt mindig nagy csomó fiatal leány álldogál, és a hol a közoktatási miniszterium delegáltjai előtt folynak a vizsgák.

Láttam képzeletemben a fiatal jelöltek aggódó arcát, a kik egy darab kenyérért remegve, reménytelen és aggálylival haladtak föl a lépcsőkön. Két csoportba oszlottak különben ezek a jelöltek többnyire.

Voltak jó házból való leányok, a kik csak éppen azért tették le a képesítő vizsgálatot, mert manapság divat, hogy a leánynak diplomája is legyen, aztán szegény, arra utalt leányok, a kiknek a diploma életkérdés, kenyér, a melyet talán ősz, öreg, munkaképtelen szülők is remegve várnak, hogy végre gyermekük tartsa el őket, a kinek nevelésére mindenüket rááldozták.

Bizonyára ehhez a csoporthoz tartozott az én halovány, kopott ruhás kis vis-á-vis-m is, a ki anynyira sietett, hogy még csak reggelizni sem ért rá, vagy talán takarekossági szempontból volt kénytelen így tenni!

Érdekelni kezdett a lány sorsa és este, füg-

Végh Imre, még most sem tud szólni, éppen ezért korát nem tudják, 20-24 évesnek látszik, nagyon súlyos sérülést szenvedett, alsó állkapcsát szakította szét valami éles vaskardarab. Eszméletlenül, mozdulatlanul fekszik az ágyon, az ápoló apáca folyvást mellette van. Arca kötésekkel van körülvéve. Ugy látszik, hogy aludt, mert szeméit nem nyitotta fel, csak pihegő és zihálva, szaggatottan léleklzó melléről lehet megállapítani, hogy még él.

Rab Lajos 35 éves, vállain és a bordák tájékán szenvedett zúzódásokat, melyek bőrhorzsolásban és több helyt vér aláfutásban nyilvánulnak. Valószínűleg gyengébb agyrázkódást is szenvedett, mert mikor beszállították, eszméletlen állapotban volt. Azóta visszanyerte eszméletét, ki is volt hallgatható; hanem azóta folyton láza van.

Verovits János 52 éves, még most is nagyon meg van ijedve, bárha még neki a legkönnyebbek a sérülései. A hátán szenvedett több helyen kisebb zúzódásokat, most kenőccsel bekent vászon van a sebesült helyeken rajta.

Fortinger János 63 éves, gyenge szervezettü öreg ember, a ki talán a szenvedett sérülések nélkül is munkaképtelennek látszik. Ezt viselte meg legjobban a szerencsétlenség, kulcscsontja tört el és az apró csontszilánkok, melyeket már sikerült eltávolítani, iszonyu fájdalmakat okoztak az öreg munkásnak. Ezen kívül fején, elől, hátul többféle zúzódásokat szenvedett. Csupa folt a koponyája. Csak egy kis huslevest volt képes eddig enni.

Horváth Mátyas 20 éves, katonás tartású fiu, a kit alaposan elcsufított a szerencsétlen eset. Bal könyökén szenvedett egy borzasztó nagy ütést, mi miatt iszonyu fájdalmi vannak. Alsó állkapcsa ketté van hasadva és bal szemhéja is megsérült. Irtóztató kinézése van a derék fiúnak és valószínűleg szenvedett fájdalmi tették hangját is nyöszörgővé.

Rostás Erze 45 éves hajadon, évek óta építkezéseknél dolgozik, erős, munkabíró asszony, a ki most jó sokáig lesz munkaképtelen, miután jobb szemére kapott valami kődarabtól egy erős ütést, hogy alma nagyságúra megdagadt és bal alszára is több hatalmas zúzódásokat szenvedett, mely most köteléke van helyezve.

Vincze József 57 éves, a balszemén és homlokán szenvedett zúzódásokat; gyógyulása ennek is betart vagy 14 napig.

Gold Mátyas 29 éves napszámos, szintén szánalomkeltőleg néz ki: Alsó ajka, mintha csak egy bárdal vágta volna belé, szimmetrikusan van ketté hasítva a csontig. A kicsucorodó elevene hus, dacára az alkalmazott kenőcsnek, borzalmassá teszi a hosszas szemlélést.

Pap János 73 éves, töpörödött, apró emberke, fogai alig vannak és ez okból alig érthetőleg beszél. A bordák tájékán szenvedett súlyosabb zúzódásokat, valamint könyökén és jobb alkarjának felső részén bőrhorzsolásokat. Az öreg különben is nagyon gyöngye; mostani állapota azonban majdnem alélta teszi. Folyton hallucinál.

Varga Vince, 38 éves, baját nagyon könnyen veszi, ki is akart menni a kórházból, de nem eresztették. Bal könyökén és combjain szenvedett zúzódásokat. Combjairól a húsdarabok foszlányokban lógtak le; most már összevarrták. Ennek volt még a legjobb étvágya a többi közül, megevett volna két beteg porciót is, csak adtak volna.

Josipovich Ferenc 13 éves kis penészvirág, a ki napi 30 krért hordta a téglát és keverte

a maltert, mert hát szülei szegények és rá vannak szorulva, hogy a kis Ferkó is keresse meg legalább a magáét. Jobb szemén, feje bubján szenvedett néhány hatalmas zúzódást. A szegény kis fiúnak feje össze vissza van kötözve, csak a fél szeme pislálkol élénken, melyből a nagy szegénység, a nyomor és az átszenvedett régiebb és újabb szenvedések rinak ki.

Verovác János 55 éves munkás, a ki valaha jobb napokat is látott; most napszámos, 70 krt keresett naponta. Jobb könyöke van összetörve és mindkét karján oly hatalmas zúzódások, hogy a szivárvány minden színét mutatják. Eppen ma kapta a második kötést.

A könnyebb sérültek.

Azok között, kiket mindjárt a katasztrófa után övéikhez szállítottak, többen vannak, kik ma már az ágyat elhagyhatták, nagy azonban azok száma, kik tán hetekig is súlyos betegek lesznek.

Másik tudósítónknak, ki a délután folyamán az otthon fekvő betegeket látogatta meg, ezek hogylétéről a következőkép sikerült referálnia:

Sorics István 42 éves, (lakik Pucher utca 12 szám) könnyebb sérüléseket szenvedett derekán, a mi azonban még ma is fájdalmat okoznak neki, felesége ápolja, ki az ijedségtől hebegve beszél. Soricsnak étvágya rendes, s remélhető, hogy néhány nap mulva teljesen felgyógyul.

Fuchs József Husz éves (lakik Hegyalja utca 32. szám) kőműves legény, ki tent az állványon dolgozott, mikor a katasztrófa beállott. A szegényes szoba, melyben már lassan járkalni tud s a beteg kétségbe esett arca könyörületre ébreszti az embert; belső fájdalmakról panaszkodik, a melyek nap közt többször az ágyba döntik. Orvosi kezelés alatt áll.

Leipán Anna. Tizenöt éves fiatal lányka (lakik Barátur környék 9. szám), ki az övéi közt fekvők között majdnem a legnagyobb sérüléseket szenvedett. Egy csupasz lócán tekezik szegény leány s egész nap jajgat. Fent az állványon dolgozott, s őt is magával rántotta a bedülő deszka alkotmány. Fején, derekán erős zúzódást kapott, karjai, melle tele vannak mély karcólásokkal. Hetek kérdése az ő jobbanléte.

Kovács István tizenhét éves kőműves legény (lakik Barátur környék 4. szám) csekélyebb sérüléseket szenvedett, mik lehetségessé teszik ama körülményt, hogy máris az udvarban sétálgat. A mint látszik, nagyon megijedhetett, mert beszéde vonatott, a mi szülei vallomása szerint azelőtt nem volt észlelhető. Kevés zsurolás érte lábait, de karján s hátán mérges karcólások láthatók, melyeket valami rozsdás szeg idezhetett elő. Saját véleménye szerint hiszi, hogy néhány nap mulva dolgozni tud.

Kisander Mátyas. Egy 65 éves aggastyán, ki agg kora dacára is dolgozni járt (lakik Mihály-utca 5. szám). Tudósítónk első kérdésére, hogy hány éves, azt felelte 35, majd szeméit az égnek meresztve gondolkozni látszott, s nagy nehezen eszébe jutott éveinek száma. Minden ápolás nélkül fekszik rideg szobájában, folytonos fájdalmak közepette. Különösen arcának jobb felén s bal lapockáján sérült meg, hol is nagy vérvesztéseget szenvedett. A szegény öreg a sülyszállító csiga mellett dolgozott, mely magával rántotta a három öl mélységű üregbe. Kétséges vajjon 66 ik életévét megéri-e az öreg.

Óri István vézna sápadt arcu 19 éves legényke, ki még alig néhány hónapja felszabadult a kőműves mesterségben (lakik felső Balokány-utca 29. szám.) Láb ficamodást, szenvedett, mely ágyba

döntötte. Néhány szegszurás látható hátán, valószínűleg valami szeges lécebe esett bele. Övéi aggódva ülnek körül ágyát, lesve a pillanatot, melyben valamit kér a szenvedő.

Ifj. Sudás István. Jól megtermett, 16 éves kőműves legény (lakik Harangöntő utca 10. szám) ki az állvány leszakadásakor alul, a pincefal rakánál segédkezett. Nagy mennyiségű homok s néhány fa darab esett reá; többre nem emlékszik, mert elájult. Bokájában szuro fájdalmakat érez, a mi törésre enged következtetni. Az orvos többek között vese bajt konstatált, miért is lassu járkálást ajánlott pacienseinek.

Hofman Lajos tizenhétéves sápadt legény, ki mint kőműves dolgozott a szerencsétlenség helyén (lakik légszeggyár utca 18. szám). Szülei előadása szerint már délelőtti 10 óra tájban egy isben nyakig elborította a leomló föld Hoffmant; — kiásták, s minthogy a földomlás megszűnt, tovább dolgozott. Midőn a katasztrófa megkezdődött, újból föld borította el a fiatal legényt, s hasán s lábain erős sérüléseket szenvedett. Fekvő beteg, kit a fájdalmak hetekig az ágyhoz szegsznek.

Dorgonics Anna. Néhány éve kőműves mellett dolgozik; 23 éves hajadon (lakik Kórház-utca 20. szám). Ajultan szállították lakására, hol csak órák mulva tért magához. Bokája jobb lábán kificamodott, a mi folytonos jég-borogatást igényel. Özvegy anyja ápolja, ki a kiállott ijedségtől maga is betegnek látszik. Az orvos véleménye szerint a lábfájás nem nagyon veszélyes.

Német István. Kőműves legény, 36 éves, családos ember (lakik Alajos-utca 7.) ki az udvarban sétálgatott, midőn tudósítónk lakásán megjelent. Némi sérüléseket szenvedett derekán; különben egész testében gyengének érzi magát, a mi a munkától napokig visszatartja.

Balász János Huszonöt éves, kőműves (lakik Rókus alja 20. szám.) Tudósítónkat a sérült nagyanya fogadta, ki hálálkodva mondta el, hogy még is szereti őket az isten, egyetlen férfit a házból nem vett magához. Balász lábán és kezén kis zúzódásokat szenvedett, mik azonban oly jelentéktelenek, hogy ma délután már a szőlőbe ment.

A többi öt — az otthon levők közül — Sáródi Péter, Nemecsecs Anna, Kaszapovics József, Mayer Ferenc és Obát Kati mondhatni csak az ijedség következtében aláltak el, ugyanis ma már teljesen normális állapotok között vannak.

Schwab József neje, a ki évek óta férjével együtt a Radnics-utca 27. sz. a házból huzta meg magát egy kis alacsony szobában, ma vette fel a kerületi beteg-egélyző pénztárból a szerencsétlenül járt férje után a 20 frtyi temetési járulékot; mert ugy férje, mint az asszony, kik mindketten napi keresményükből tartották fen magukat, önkéntesen tagjai voltak a pénztárnak.

Nem ugy a többi 32, a kik közül egyetlenegy sem volt tagja a beteg-egélyző pénztárnak. Mindenesetre iszonyu vétkes mulasztása ez a munkaadóknak, hogy a törvény rendelkezéseit ennyire semmibe sem veszik. A törvény világosan kötelezi mindazokat a munkaadókat, kik 10 munkásnál többet, habár csak ideiglenesen is, foglalkoztatnak, hogy valamennyi alkalmazottjukat a beteg-egélyző pénztárnak bejelenték, a maguk és a munkások járulékát pontosan beszolgáltassák, s ime egy építő vállalkozó, ki ugyszólván az utcán, mindenki szemé láttára foglalkoztat egész sereg embert, nem tesz eleget kötelességének, és nincs, ki a törvény által előirt büntetést ezért a mulasztóra kironá!

gönyöm mögé bujva, vártam megjelenését az ablaknál.

Eppen hat óra volt, mikor hóna alatt rajztömbjével belépett a szobába.

A nap izgalmaitól és a forróságtól egészen ki merültnek látszott s miután azt hitte, hogy senki sem figyel rá, — gyorsan levetkőzött, felöltötte fehér peignoire-ját s letulva az asztalhoz, újra dolgozni kezdett.

Bizonyára a következő vizsganap rajzait, szám feladványait készítette.

Hét óra felé valami sovány estelit hozott számára a pincér s a fiatal lány, jóformán oda se nézve, mohón tömte szájába a falatokat, azoközben is tovább írva és dolgozva.

Midőn végre éjszaka lett, egy támlányt tett az ablakhoz és fejét kezére hajtvá, hűtötte homlokát a jóleső, lanya szellővel.

Midőn tizenkét óra felé, egy rövid sétáról hazatértem, már ágyban feküdt.

Éjjeli szekrénykéjén gyertya égett, és a halvány, pislálkoló fénynél még akkor is egy könyvben betűzött és láttam, hogy ajkai egyre mozognak.

Végre kialudt a gyertya.

A szegény leányka talán elaludt.

A ki már állt valami nagy, elhatározó lépés előtt, az tudja, hogy milyen nyugtalan egy ilyen napnak az éjszakája, az tudja, milyen izgatott, milyen nyugalom híjával lévő álom az ilyen.

Másnap reggel — még nem volt hat óra — az én vis-á-vis-m, teljesen felöltözve járt le s föl a

szobában, és mikor a közeli toronyóra lassu rezdüléssel elütötte a hetet, könyveit, rajztömbjét hóna alá szedve, ismét elindult tegnapi útjára.

Ezen a napon már este öt órakor hazajött.

Ah! de én istenem, hogy nézett ki a szegény gyermek most!

Nem csak fáradság és kimerültség, de a legnagyobb bánat és elkeseredettség tükröződött vonásaiban.

Könyveit, rajztömbjét az asztalra dobta, kalapját szinte letépte fejéről és egy karszékbe roskadt. Aztán arcát két összekulcsolt tenyerébe fektette és egész teste görcsösen vonaglott.

Tisztán kivettem, hogy a szegény leány kétségbeesetten zokog.

Kétségbeesésének oka felett egy pillanatig sem táplálhattam kételyeket.

A fiatal tanítónő-jelölt megbukott a vizsgán.

Annyi munkával eltöltött nap, annyi álmatlan éjszaka után most ime ez az eredmény —

Fájdalma, a melynek egészen átadta magát, szivettépo volt.

Ebből a fájdalomból sejtettem, mennyi remény, mennyi álom omlott a mai nappal össze a szegény lány lelkében.

Mi lesz most vele — hogy jelenjen meg otthon?

Ezek a kérdések voltak világosan arcába írva midőn végre fölemelte könyözött tekintetét.

Nehéz, mély sóhaj emelte meg keblét, aztán fölemelkedett a támlányról, aztán becsmagolta köny-

veit, rajzeszközeit s néhány szerény ruhadarabbal együtt ócska, vásott bőröndjébe pakolta.

Aztán csengetett, — bizonyára a számláért, — mert láttam, hogy egy silány, kis horgolt erszényt huzva elő, számolgatni kezdé nagyon gyarló pénzkészletét.

Még egy fél óra telt el, és én láthattam, hogy egyszerű kalapját fejére teszi, és kopottas kabátját felöltve, még egy tekintetet vett maga körül.

Mennyi reménnyel, örömmel lépett be ebbe a szűk, fénytelen szobácskába, hogy megaranyozták minden zugát a jövőről fűzött álmái — és ime ez mind por, hamu, füst, — elmúlt örökre.

A szálló előtt egy egy lovas kocsiba szállt, és a bérszolga utána emelte szegényes podgyászát.

A ló megindult, nagy portfelhő támadt nyomában és láttam, hogy tűnik el a kocsi a nyugati pályaudvar irányában.

Nem tudtam meg sorsáról semmit.

Mindazonáltal soha sem nézhetek át a kis szállóra, hogy eszembe ne jusson a szegény, reményeiben csalódott kis tanítónő-jelölt.

A napokban éppen nászutazók voltak abban a szobában — csinos, barna fiu, mosolygó, kék szemű asszonyka . . . örökké csókolták, kacagtak, turbókoltak, de én csak a szegény kis leány szokását hallottam, azt a kétségbeesett tekintetet láttam, midőn a vizsgán megbukva, hazajött és kétégbeesetten roskadt egy támlányba!

Hirek.

Pécs, 1895. szeptember hó 6

— **(Veni sancte.)** A főreáliskola tanulóinak vasárnap reggel 7 órakor tartják meg az iskolai évet megnyitó „Veni sancte“ ünnepélyét az irgalmasok templomában. A nagy mise senei részét Hölzl től fogja előadni az énekkar. Betétek lesznek: Graduale és Benedicite Rottertől, Offertorium és Ave Maria Hölzl től. Közreműködnek: ösv. Thaller-né, Schneider Istvánné, Girardi Józsefné, Sziklay-né, Fekter Ferenc, Niedermayer János, Müller Antal, Taky Gyula, Girardi József, Oswald Ferenc, Lóhr Vilmos, Cafilich Jenő, Zoller Nándor és még többen a helybeli zenészek és műkedvelők közül Jaksch Ede orgonakísérete és Simacsek Alajos karmester vezetése alatt.

— **(Jegyző választás.)** A gyüdi körjegyzőségben Viszló székhelyvel ujonnan rendszerezett segédjegyzői állás betöltése f. hó 2-án ment végbe. Pályáztak tizenegyen. Kijelöltettek: Hitre Ödön, Fortvingler István, Morvay Ferenc és Dekleva Ferenc. Egyhangulag Hitre Ödön, gyüdi segédjegyző lett megválasztva.

— **(Szahara Pécsett.)** Ebben az esztlen időben valóban úgy néz ki szegény városunk, mintha a nagy áfrikai sivatag kellő közepén, terülne el. A merre a szem tekint, nem lát egyebet, mint port, port és ismét csak port, mert az öntözés nálunk csak fénytűzés számba megy, alig egy-két utca részestül ebben az áldásban. De a legelhagyatottabb mégis a Majláth tér, hol a por már a szó logosorosabb értelmében bokáig ér. Eddig itt ha söpörtek, legalább egy öntözőkannából locsoltak a seprűt kezelő városi alkalmazottak előtt, de most már azokat a helyeket, hol a kocsi járása a talajt jobban felvágta s így a por már arassnyi mélységet ért el, az öntöző kanna is kerül, mert ott már nem is söpörnek attól való féltükben, hogy ha ezt a portengert fel találják kavarni, az menten elnyeli a vakmerő háborúgatókat. Ugyan jó urak ott a városházán, tegyenek egy sétát erre az elhagyott vidékre, nem a sörpés idején, mert annyira nem vagyunk ellenségeik, hogy ezt kívánjuk, csak egy köszönetes alkalomkor, s meg vagyunk győződve róla, hogy elcségyenlik magukat az itteni állapotok felett s az e vidékbelieknek is megmutatják olykor-olykor azt az ördögös masinát, a melyet más utcák lakói öntözőkocsi néven ismernek.

— **(Épített körhinta.)** A mi leendő kis „városliget“-ünkben, a Balokányi tó gyepes partján, a pestihez hasonló kőből épített körhinta van, mely minden időben a publikum rendelkezésére áll. Első pillanatra úgy tűnik fel, mintha valami láthatatlan kéz hajtana a csinos kis körhintát, de csakhamar felvilágosításul szolgál az a kis fekete ló, mely a föld alatt készített üregben trüsszögve hajtja a gyermekek által annyira kedvelt gyomorerősítő „ringispielet“.

Legnagyobb raktár valódi arany, ezüst, acél és nickel uri és női zseborákban, a legolcsóbb gyári árák mellett kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Pécsen, Király (fő) utca, Hattyu épület. — Ugyanott mindenféle órajavitások a legpontosabban igen mérsékelt felszámítás mellett elfogadtatnak.

TÁVIRATOK.

— **As anarchisták működnek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban tegnap délután három órakor egy szegényesen öltözött ember bádogszelencét dobott a Rotschild-bankház elé és sietve távozott. A szemtanúk a menekülő után rohantak és sikerült is őt elfogniok. A merénylő anarchistának mondta magát s abbéli reményének adott kifejezést, hogy mások több szerencsével fogják végrehajtani az elhatározott merényletet. A bombát, mely szerencsére nem sült el, megvizsgálás végett átadták Girard vegyésznek. A merénylő valószínűleg borbély legény.

— **Meggyilkolt miniszteri titkár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fischer József belügyminiszteri titkár tegnap reggel a főváros határában levő hidegkuti erdőben meggyilkolva és kirabolva találták. A rendőrség erősen nyomoz, és a miniszterium is kiküldte a vizsgáló bizottságot.

Szerkesztői üzenet.

B. L. nek — Helyben. A Ferenciek-utcája végén épült dr. Schwartz-féle ház helyén nem földomlás okozta Taki építőmester halálát, hanem a telek sarkán volt régi bástyafal lebontása közben

elkövetett vigyázatlanság. Nem a talaj süppedékes volta, hanem a régi fal nagy szilárdsága volt a szerencsétlenség oka, mert az egyetlen sziklává össze-forrt faltömböt apránként szétrombolni nagy nehézséggel járván, az alap kivágása által iparkodtak azt eldönteni. Ebben a munkában adta az építőmester az utasításokat, a mikor a faltömb, melynek tövéből a köveket csákánnyal távolították el, egyensúlyt veszített a ledőlven, maga alá temette az építőmestert. A mikor tehát a „P. N.“ a talaj süppedékes voltának tulajdonítja ezt a balesetet, téves információ után indult.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁVFelelős szerkesztő
PLEININGER FERENCTAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Kellő iskolai előképzettségű fiatal ember mint

gyakornok

azonnal alkalmazást nyer

Taussig Zsigmondbornagykereskedő,
cs. és kir. udv. szállító cégnél.

Nagy tűzijáték!

A birneves és sok kiállításon kitüntetett pyrotechnikusok

CZVETKOVICS FIVÉREK

e hó 8-án (Kisasszony napján) vasárnap a
Tettyén

fényes tűzijátékot

6 részletben rendeznek, diszes, mulattató műsorral,
összekötve nagy

hangversenynyel

Kezdete a hangversenynek délután 3 órakor, a tűzi-
játéknak este 7 órakor.

Belépti-díj személyenként 20 kr.

ISKOLAKÖNYVEK.

A főgymnasium, főreáliskola, kereskedelmi, polgári leány és az
összes elemi iskolák számáraeredeti bolti áron
valamint papir-, író- és rajzszerek a legjutányosabb áron
kaphatók

Engel Lajos utóda

könyv-, és papirkereskedésében Pécsen, Király-utca 4. sz. az „Arany-
hajó“ szállodával szemben.Iskolakönyvek darabonként 20 kr-ért köt-
tetnek be.

Minden tanuló ki szükségletét nálam szerzi be egy

csinos ajándékot kap.